

คู่มือการใช้แบบประเมินวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
(การประเมินด้านที่ 1)

**คู่มือการใช้แบบประเมินวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิถยฐานะและเลื่อนวิถยฐานะ**

ส่วนประกอบของแบบประเมิน

แบบประเมิน ประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วน คือส่วนหน้า และส่วนเนื้อหา

1. ส่วนหน้า ประกอบด้วย ชื่อ-สกุลของผู้รับการประเมิน ตำแหน่งปัจจุบันของผู้รับการประเมิน วิทยฐานะที่ขอรับการประเมิน หน่วยงานที่ผู้รับการประเมินสังกัด และชื่อสถานศึกษาของผู้รับการประเมิน จากนั้นเป็นคำชี้แจงการตอบ และตัวอย่างการตอบ

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยข้อความที่ให้ตอบ (ประเมิน) แบบประเมินมีทั้งหมด 5 ตอนแต่ละตอนมีข้อความ จำนวน 20 หรือ 30 ข้อ แต่ละข้อความมีมาตรประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริงค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างส่วนหน้า และส่วนเนื้อหา ของแบบประเมิน

**แบบประเมินการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ**

ข้อมูลของผู้รับการประเมิน

ชื่อ-สกุล.....

ตำแหน่งปัจจุบัน ครู รอง ผอ.สถานศึกษา ผอ.สถานศึกษา
 รอง ผอ.สพท. ผอ.สพท. ศึกษานิเทศก์

วิทยฐานะที่ขอรับการประเมิน ข้าราชการ ข้าราชการพิเศษ
 เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ

ชื่อสถานศึกษา.....เขตพื้นที่การศึกษา.....

กรม/ส่วนราชการ.....

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับกรรมากรรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ แบบประเมินมี 5 ตอน แต่ละตอนเป็นข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้รับการประเมิน ประกอบมาตราประเมินค่า 6 ระดับการประเมิน ขอให้กรรมากรพิจารณาว่า แต่ละข้อความที่กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้รับการประเมินตรงกับความเป็นจริงเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงบน ..... ของระดับการประเมิน ซึ่งมีตั้งแต่ จริงที่สุด... ถึงไม่จริงเลย ขอให้ศึกษาตัวอย่างต่อไปนี้

ข้อความ	ระดับการประเมิน					
	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
ตอนที่ ก พฤติกรรมร่วมมือ						
1. แม้จะไม่ชอบเพื่อนบางคน แต่ถ้าได้รับมอบงานให้ทำร่วมกัน เขาก็ตั้งใจทำ	6	✓ 5	4	3	2	1
2. ถ้าเขาทำกิจกรรมที่ชอบยังไม่เสร็จ เขาจะไม่ทำกิจกรรมอื่น แม้ถึงเวลาที่ควรทำก็ตาม.....	6	5	4	✓ 3	2	1
3. ...						

ความหมาย ในข้อ 1 แสดงว่าผู้ที่ท่านประเมิน ได้ปฏิบัติตามเหตุการณ์ในข้อความดังกล่าวในระดับ **จริง**
 ในข้อ 2 แสดงว่า เขาได้ปฏิบัติตามเหตุการณ์ดังกล่าวในระดับ **ค่อนข้างไม่จริง**

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วประเมินตามความเป็นจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้รับการประเมิน โดยประเมินให้ครบทุกข้อ

คำแนะนำการใช้แบบประเมิน

1. คุณสมบัติของผู้ใช้ ผู้ใช้แบบประเมินควรมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะในการประเมิน มีคุณธรรมของผู้ประเมิน ซึ่งคุณธรรมที่สำคัญคือ ความซื่อสัตย์ ยุติธรรม บริสุทธิ์ และการรักษาความลับ
2. การศึกษาเครื่องมือก่อนใช้ กรรมากรที่จะนำแบบประเมินไปใช้ ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแบบประเมินให้เข้าใจอย่างชัดเจน โดยศึกษาจากคู่มือนี้ และแบบประเมิน รวมทั้งศึกษาวิธีการตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

การตรวจให้คะแนนแบบประเมิน

1. การตรวจให้คะแนน

แบบประเมินแต่ละฉบับ มีข้อความประกอบมาตรฐานประเมินค่า (6 ระดับ) จำนวน 20 – 30 ข้อความ ข้อความมีทั้งที่เป็นเชิงบวก และเชิงลบ ข้อความเชิงบวกให้คะแนน ตั้งแต่จริงที่สุด จริงค่อนข้างจริง ... ถึง ไม่จริงเลย เป็น 6 5 4 ... ถึง 1 ตามลำดับ ข้อความเชิงลบ ให้คะแนนตั้งแต่ จริงที่สุด จริงค่อนข้างจริง ... ถึง ไม่จริงเลย เป็น 1 2 3 ... ถึง 6 ตามลำดับ พฤติกรรม แต่ละพฤติกรรมย่อย พิจารณาจากคะแนนรวมในแต่ละตอนของแบบประเมิน พฤติกรรมรวมทุกด้าน พิจารณาจากคะแนนทุกตอนรวมกัน ข้อความใดเป็นเชิงบวกข้อความใดเป็นเชิงลบ จะได้เสนอต่อจากเกณฑ์พิจารณา

คะแนนที่เป็นไปได้ของแบบประเมินแต่ละตอนเป็น $1 \times$ จำนวนข้อ ถึง $6 \times$ จำนวนข้อ เช่น ถ้าแบบประเมินมี 20 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้คือ 20 ถึง 120

ความหมายของคะแนน จากคะแนนรวมที่ได้ ถ้าบุคคลใดได้คะแนนจากการประเมินน้อย แสดงว่ามีคุณลักษณะนั้นต่ำ ถ้าบุคคลใดได้คะแนนจากการประเมินมาก แสดงว่ามีคุณลักษณะนั้นสูง

2. วิธีการคิดคะแนน และเกณฑ์การพิจารณา

2.1 วิธีการคิดคะแนน

- 1) ตรวจให้คะแนนการประเมินของกรรมการแต่ละคน โดยแต่ละข้อพิจารณาตามน้ำหนักการประเมิน ประกอบกับทิศทางของข้อความ(ข้อความเป็นบวก หรือลบ) คะแนนที่เป็นไปได้ของแต่ละข้อคือ 1 ถึง 6
- 2) รวมคะแนนแต่ละตอน และทั้งฉบับ จากแบบประเมินของกรรมการแต่ละคน คะแนนรวมทั้งฉบับของกรรมการแต่ละคนเป็นได้ตั้งแต่ 100 ถึง 600 คะแนน
- 3) นำคะแนนจากแบบประเมินของกรรมการ 3 คนรวมกัน แล้วหารด้วย 3 คะแนนที่เป็นได้คือ ตั้งแต่ 100 ถึง 600 ถ้าต้องการคิดเป็นร้อยละ หรือคะแนนเต็มร้อย ให้หารด้วย 6 อีกครั้งหนึ่ง

2.2 เกณฑ์การพิจารณา

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินต้องได้คะแนนตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด ดังนี้

- 1) กรณีขอให้มีวิทยฐานะชำนาญการ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากกรรมการ 3 คน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 ของคะแนนเต็ม
- 2) กรณีขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากกรรมการ 3 คน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
- 3) กรณีขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากกรรมการ 3 คน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
- 4) กรณีขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยจากกรรมการ 3 คน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ลักษณะข้อความ (ทิศทาง) ของแบบประเมินแต่ละตอน

ตอนที่ 1 ประเมิน “การมีวินัย” ของผู้รับการประเมิน

ข้อความ +	5	6	10	11	12	15	17	18	19	20	รวม 20 ข้อ
ข้อความ -	1	2	3	4	7	8	9	13	14	16	

ตอนที่ 2 ประเมิน “ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ” ของผู้รับการประเมิน

ข้อความ +	21	22	23	25	27	28	29	31	32	34	35	36	37	40	รวม 20 ข้อ
ข้อความ -	24	26	30	33	38	39									

ตอนที่ 3 ประเมิน “ความรับผิดชอบในวิชาชีพ” ของผู้รับการประเมิน

ข้อความ +	41	42	44	46	47	48	50	51	52	53	55	56	57	58	60	รวม 20 ข้อ
ข้อความ -	43	45	49	54	59											

ตอนที่ 4 ประเมิน “การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี” ของผู้รับการประเมิน

ข้อความ +	61	62	63	64	65	68	69	70	71	75	78	79	80	รวม 20 ข้อ
ข้อความ -	66	67	72	73	74	76	77							

ตอนที่ 5 ประเมิน “การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม” ของผู้รับการประเมิน

ข้อความ +	81	82	83	84	85	86	87	92	95	97	100	รวม 20 ข้อ
ข้อความ -	88	89	90	91	93	94	96	98	99			